

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/241/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112228854
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7112228854.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu BL Telecom debt, s.r.o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, proti žalovanému U.B. C., v súčasnosti na neznámom mieste, o zaplatenie 248,95 € s prísl., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného OZ právna pomoc spotrebiteľom, Košice, Sofijská 13, IČO: 42 247 268, o odvolaní žalobcu proti rozsudku 24C/37/2013-60 z 3.11.2014 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

M e n í rozsudok vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka tak, že nepriznáva vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zast. 58,78 €.

Žalobcovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania a vedľajší účastník nemá právo na ich náhradu.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom žalobu zamietol, žalovanému náhradu trov konania proti žalobcovi nepriznal a priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania proti žalobcovi 58,78 € (trovy právneho zast.) a ktorú je žalobca povinný zaplatiť „k rukám“ zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Ladislava Mikluša, advokáta, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca, v zmysle § 201 v spojení s § 204 ods.1 O. s. p. v znení neskorších právnych predpisov, podal v zákonnej 15 dňovej lehote odvolanie proti rozsudku v rozsahu priznaných trov právneho zast. vedľajšiemu účastníkovi.

V odôvodnení rozsudku súd, o. i., uviedol. Citoval znenie § 142 ods.1 O. s. p. O náhrade trov konania rozhodol v súlade s cit. zákonným ust. Žalovaný mal v konaní úspech, preto by mu patrilo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalovanému však žiadne trovy nevznikli, resp. si ich náhradu ani neuplatňoval, preto vyslovil, že mu náhradu trov proti žalobcovi nepriznáva. Vo vzťahu medzi vedľajším účastníkom a žalobcom podľa cit. zákonného ust. rozhodol tak, že vedľajšiemu účastníkovi priznal plnú náhradu trov potrebných na účelné bránenie práva žalovaného ako spotrebiteľa. Trovy vedľajšieho účastníka predstavujú trovy jeho zástupcu, keďže ho v tomto konaní zastupoval advokát. Zástupca vedľajšieho účastníka si uplatnil trovy právneho zast. 58,78 €. Trovy právneho zast. určil podľa § 10 ods.1, § 14 ods.1 a § 16 ods.3 vyhl.č.655/04 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie „právnej pomoci“. Základná sadzba tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby, vychádzajúc z hodnoty sporu, činí 21,58 €. Tarifná odmena v tejto výške patrí za tieto úkony: prevzatie a príprava zast. (2013), písomné podanie vo veci samej na súd - vyjadrenie k žalobe (7.6.2013), spolu 43,16 €. Zástupcovi patrí aj tzv. režijný paušál vo výške jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby. Režijný paušál v r.2013 predstavoval 7,81 € a patrí za 2 úkony právnych služieb, spolu 15,62 €. Odmena spolu s režijným paušálom činia 58,78 €. V súlade s § 149 ods.1 O. s. p. uložil žalobcovi, aby priznanú náhradu trov zaplatil „k rukám“ zástupcu vedľajšieho účastníka.

I. Odvolanie voči predmetnému rozhodnutiu žalobca odôvodnil v zmysle § 205 ods.2 písm. f) O. s. p. (jeho znenie citoval), keďže - podľa jeho názoru - súd priznal náhradu trov právneho zast. vedľajšiemu účastníkovi, vychádzajúc z nesprávneho právneho posúdenia veci. II. Neúčelne vynaložené trovy

právneho zast. vedľajšieho účastníka. Dovolil si poukázať na neúčelnosť uplatnených a priznaných trov právneho zast. vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Citoval znenie § 142 ods.1 O. s. p. Jedným z predpokladov potrebných na vznik nároku na náhradu trov konania je aj účelnosť trov vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Účelnosť sa stotožňuje s pojmom nevyhnutnosť. Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony, ako napr. na zaplatenie súdnych poplatkov či hotových výdavkov. Mal za to, že trovy právneho zast., ktoré sú súčasťou trov konania, a ktoré si uplatňuje vedľajší účastník neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva. V nadväznosti na uvedené si dovolil poukázať na uznesenie Krajského súdu (ďalej len KS) Banská Bystrica 17Co/91/2012 z 25.4.2012 (citoval z neho). Dovolil si poukázať aj na uznesenie KS v Bratislave 5Co/375/13 z 19.6.2013 (aj z neho citoval). Citoval tiež, čo sa uvádza v uznesení 9Co/375/2013 z 25.6.2013 KS v Bratislave. III. Vedľajší účastník a jeho odbornosť pri poskytovaní ochrany spotrebiteľovi. Vedľajší účastník je v tomto prípade združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľov. Združenie, ktorého hlavnou náplňou jeho činnosti je ochrana spotrebiteľov, má zák. priznané zvýhodnené postavenie voči ostatným občianskym združeniam, už tým, že v konaní nemusí preukazovať právny záujem na výsledku sporu (§ 93 ods.2 O. s. p.). Uvedené procesné právo zák. viaže iba na občianske združenie, ktorého hlavnou činnosťou je ochrana práv spotrebiteľa, z dôvodu ich odbornej pripravenosti a zákonného splnomocnenia na zastupovanie spotrebiteľov v správnom a súdnom konaní (§ 25 zák.č.250/07 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). Výkonom ochrany spotrebiteľských práv združenie napĺňa svoje vlastné poslanie, za účelom ktorého bolo založené, či už v súdnom alebo správnom konaní. Zámerom zákonodarcu pre zvýhodnenie takejto skupiny občianskych združení pred ostatnými, bolo umožnenie, aby mohli vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zast. zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní. Z hlavnej úlohy a cieľu spotrebiteľského združenia vyplýva, že dané združenie by malo disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Ak by nebola potrebná odborná pripravenosť spotrebiteľského združenia, mohlo by poskytnúť predmetnú ochranu aj iné občianske združenie zastúpené zástupcom rovnako ako spotrebiteľské združenie. Z § 93 ods.2 O. s. p., ako aj z § 25 zák.č.250/07 Z. z. je však zrejmé, že zák. uprednostňuje združenia na ochranu spotrebiteľa práve pre ich odbornú pripravenosť po právnej aj personálnej stránke. Úmyslom zákonodarcu bolo poskytnúť spotrebiteľom kvalifikovanú pomoc práve prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľa. Ak bolo potrebné právne zast. spotrebiteľského združenia, nebol dôvod na jeho pribratie do konania, nakoľko by nevedelo naplniť svoj hlavný predmet činnosti. Dovolil si v tejto súvislosti poukázať na uznesenie KS v Bratislave 5Co/375/13 z 19.6.2013 (citoval, čo je v ňom, o. i., aj uvedené). Nepopiera ústavne zaručené právo vedľajšieho účastníka na právnu pomoc, avšak spochybňuje účelnosť vynaložených trov na právne zast., ako subjektu odborne spôsobilého, znalého danej problematiky, a z toho dôvodu aj zák. privilegovaného subjektu (čo sa týka vstupu do konania). IV. Účel vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Tým, že vedľajší účastník žiada priznať trovy právneho zast., priznáva, že žalovanému neposkytol pomoc pri ochrane jeho práv ako spotrebiteľa, čo je jeho základným poslaním. V uvedenom prípade poskytol žalovanému právnu pomoc advokát, za služby ktorého žiada vedľajší účastník priznať trovy právneho zast. Z uvedeného vznikajú pochybnosti o účelnosti a dôvodoch vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktorý už pri vstupe do konania bol zastúpený advokátom, hoci ešte nevedel o akú právnu vec ide. Sám vedľajší účastník neposkytoval ochranu práv žalovanému ako spotrebiteľovi, na základe čoho mal pri vstupe do konania zák. priznané favorizované postavenie medzi ostatnými združeniami. Taktiež poukázal na skutočnosť, že v súčasnosti existuje veľký počet rozhodnutí, ktoré sa týkajú obdobných konaní a nič nebráni vedľajšiemu účastníkovi, aby vstúpil do konania bez zástupcu a jednoducho by poukázal na súvisiace rozhodnutia. Nie je potrebné právne zast. a trovy, ktoré vznikli sú len účelové. Podľa jeho názoru ide len o hromadný vstup združení na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka do súdnych konaní, pričom vstupujú do sporov automaticky zastúpené zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Je potom otázne, či je účelom vstupu do konaní ochrana spotrebiteľa alebo zisk, ktorý vznikne z priznaných trov konania. V tejto súvislosti si dovolil poukázať na uznesenie KS v Bratislave 5Co/375/13 z 19.6.2013 (citoval ďalšiu časť z jeho odôvodnenia). V. Prínos vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Taktiež si dovolil poznamenať, že vedľajší účastník, odborne spôsobilý subjekt, vo svojej argumentácii poukázal iba na ust. a rozhodnutia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, na ktoré je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti, nezávisle od účasti spotrebiteľského združenia ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Na uvedenú skutočnosť poukázal Okresný súd Banská Bystrica vo svojom rozhodnutí 13C/54/2012 z 26.6.2012 (citoval z neho). Vedľajší účastník, teda do konania neprinesol žiaden prínos, vo svojom vyjadrení, ako aj v mnohých iných konaniach žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu neprijateľnosti zmluvných podmienok a premlčania nároku, bez vzťahu ku konkrétnemu prípadu a nepoukázal na inú skutočnosť, na ktorú

súdy nemajú povinnosť prihliadať z úradnej povinnosti. VI. Súhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. V zmysle § 93 ods.2 O. s. p. nie je potrebné, aby vedľajší účastník musel mať záujem na výsledku konania, ale zák. ustanovuje podmienku, aby predmetom činnosti tohto vedľajšieho účastníka bola ochrana práv o ktoré v konaní ide. Podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka (na ktorého sa vzťahujú § 93 ods.1 a 2 O. s. p.) je súhlas hlavného účastníka na strane ktorého chce vystupovať. Potreba súhlasu vyplýva zo samotnej podstaty a účelu vedľajšieho účastníctva. Dovolil si v tejto súvislosti poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len NS SR) 3Cdo188/212 z 5.2.2013 (citoval z jeho odôvodnenia). Účel procesnej pomoci vedľajšieho účastníka hlavnému účastníkovi v sporovom konaní môže byť naplnený, len ak hlavný účastník konania s takýmto vstupom súhlasí. Účastník konania má právo svojím nesúhlasom zabrániť tomu, aby sa na jeho strane zúčastnil konania vedľajší účastník. V zmysle uvedeného musí súd vždy účastníkov konania právne relevantným spôsobom upovedomiť o procesnom úkone vedľajšieho účastníka, ktorým prejavil vôľu vstúpiť do konania a zároveň musí mať súd vždy jasno či účastník, ktorého chce vedľajší účastník podporovať, s jeho podporou súhlasí, resp. či nevyjadril nesúhlas. Súd musí taktiež zák. zodpovedajúcim spôsobom reagovať na prípadný nesúhlasný procesný úkon účastníka. Na uvedenú skutočnosť poukázal NS SR vo svojom rozhodnutí 3Cdo188/212 z 5.2.2013. VII. Vstup vedľajšieho účastníka do občianskoprávných konaní upravuje i vládny návrh novely O. s. p. (ďalej len návrh; poznámka žalobcu). Uvedený návrh reaguje na doterajšiu rozhodovaciu činnosť súdov SR v občianskoprávných veciach. Návrh vychádza zo záverov judikatúry a zjednocovacej činnosti NS SR a taktiež zohľadňuje aj závery rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len SD EÚ) zo zámerom odstrániť sporné otázky, ktoré aktuálne a vo veľkom rozsahu komplikujú priebeh občianskeho súdneho konania. Ďalšou významnou úlohou, ktorú legislatíva sleduje touto novelou je vytvoriť NS SR širší priestor na plnenie jeho základnej úlohy - zjednocovať rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov SR. Návrh zák. reaguje na požiadavky aplikačnej praxe, najmä: - rieši otázku, či a za akých podmienok môže do občianskeho súdneho konania ako vedľajší účastník vstúpiť právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa zák.č.250/07 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č.372/90 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, - či a v akých prípadoch, resp. medziach je vedľajší účastník oprávnený podať opravný prostriedok, - prípustnosť dovolania v tzv. exekučných veciach, - možnosť skrátenia odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu formou odkazu na skoršie rozhodnutie. Návrh je v súlade s Ústavou SR, ústavnými zák., medzinárodnými zmluvami, ktorými je SR viazaná, zák. a súčasne aj s právom EÚ. Návrh dopĺňa doterajší § 93 O. s. p. a odstraňuje interpretačné problémy praxe súdov v otázke, či a za akých podmienok môže do občianskeho súdneho konania ako vedľajší účastník vstúpiť právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa zák.č.250/07 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č.372/90 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. V § 93 ods.3 O. s. p. sa za prvú vetu vkladá nová druhá veta (citoval, ako znie). Návrh vychádza zo záveru judikatúry NS SR, že ani takýto vedľajší účastník nemôže vstúpiť do konania proti vôli toho, popri komu chce v konaní vystupovať, resp. že ani účasť takéhoto vedľajšieho účastníka nesmie byť žalobcovi alebo žalovanému nanútená, ak si ju sám neželá. (viď R 62/2014). SD EÚ v rozsudku C 470/12 z 27.2.2014 dospel k názoru, že vnútroštátna úprava neumožňujúca niektorej z takýchto právnických osôb vstup do konania, nie je v rozpore s právom EÚ. Citoval, čo v bodoch 45. a 46 uvedeného rozsudku SD konštatoval a, čo v bodoch 53.-56. sa (mediiným) konštatuje. Podľa predmetnej vnútroštátnej právnej úpravy môže združenie priamo zastupovať spotrebiteľa vo všetkých konaniach na základe plnomocenstva udeleného spotrebiteľom. V § 93 O. s. p. sa dopĺňa ods.5 a 6 (citoval, ako znejú). Návrh rieši v praxi súdov spornú otázku, či a v akých prípadoch, resp. medziach je vedľajší účastník oprávnený podať opravný prostriedok (odpor, odvolanie alebo dovolanie) vtedy, keď samotný účastník konania túto možnosť nevyužil. Návrh vychádza z postavenia účastníka ako osoby, o právach a povinnostiach, ktorej v občianskom súdnom konaní bezprostredne ide, a doterajšiu úpravu tohto jeho postavenia spresňuje tým, že ak nejde o prípad uvedený v § 201 druhá veta (z právneho predpisu vyplýva určitý vzťah vyrovnania medzi účastníkom a vedľajším účastníkom) vedľajší účastník (tretia osoba) nemôže podať odpor proti platobnému rozkazu a odvolanie a dovolanie môže podať len ak s tým súhlasil ten účastník, na strane ktorého vedľajší účastník vystupuje. Návrh taktiež zohľadňuje závery, ku ktorým dospela judikatúra NS SR (viď, napr. uznesenia tohto súdu 1Cdo 210/2012 z 28.10.2013, 7Cdo 135/2013 z 21.10.2013, 6Cdo 357/2012 z 30.10.2013, 4Cdo 209/2013 z 28.1.2014 a 3Cdo 314/2013 z 9.6.2014). Odlíšenie medzi odporom a odvolaním je odôvodnené najmä tým, že odpor je špecifický opravný prostriedok uplatnený v rámci tzv. skráteného konania, ktoré nadobudne atribúty sporového konania práve včasným podaním odporu zo strany žalovaného (ex lege dochádza k zrušeniu platobného rozkazu). Až po takomto procesnom úkone (podaní odporu zo strany účastníka) môže byť naplnený zmysel a obsah vedľajšieho účastníctva, t.j. pomáhať v konaní účastníkovi, na

strane ktorého vystupuje. Potrebu legislatívnych zmien v tejto oblasti vyvolala skutočnosť, že všeobecné sudy nereflektujú zjednocovaciú, výkladovú a aplikačnú činnosť NS SR. Z tohto dôvodu sa predkladateľ snaží v podanom návrhu reagovať na aktuálne problémy a odstránenie nejednotnej rozhodovacej činnosti okresných a KS skonkretizovaním už dnes známých a zák. upravených skutočností. Doposiaľ všeobecné sudy v praxi tieto závery neaplikovali, čím dochádzalo k škodám a porušovaniu práv na strane účastníkov. NS SR v rámci svojej činnosti a vydaných rozhodnutí niekoľko krát rozhodol o otázke vedľajšieho účastníctva, avšak okresné a KS na danú judikatúru nereflekovali čím dochádzalo k sústavnému porušovaniu práv jednotlivých účastníkov konania a k ne hospodárnosti v samotných občianskoprávných konaniach, kde boli pre vedľajších účastníkov vyhotovované podania spolu so všetkými prílohami. Uvedeným postupom súdu bol zaťažovaný aj žalobca, napriek skutočnosti, že so vstupom vedľajšieho účastníka žiadna zo strán sporu nesúhlasila. Ďalej dochádzalo k neúmernému zaťažovaniu samotných účastníkov sporových konaní týkajúcich sa spotrebiteľa tým, že okresné a KS priznávali trovy právneho zast. vedľajším účastníkom na strane žalovaného, nakoľko sa spravidla nechávali zastupovať zástupcami, aj napriek skutočnosti, že žiadna zo sporových strán nesúhlasila z ich vstupom do konania. Prínos vyjadrení týchto vedľajších účastníkov a ich zástupcov bol bezvýznamný a zanedbateľný, vzhľadom na skutočnosť, že tieto vyjadrenia neboli a ani nie sú potrebné pre rozhodnutie súdu v konaní. V konaní, kde vystupuje spotrebiteľ je jeho ochrana zabezpečená skutočnosťou, že sudy sú povinné prihliadať na mnohé skutočnosti v prospech spotrebiteľa ex offo. VIII. Domnienka podľa § 101 ods.3 O. s. p. Citoval znenie § 101 ods.3 O. s. p. Mal za to, že uvedená výzva adresovaná účastníkom konania sa použije vtedy ak, súd bude vyzývať účastníkov, aby sa vyjadrili o určitom návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania. V prípade, ak by súd chcel použiť uvedené ust. na prípad vyjadrenia sa účastníka konania k vstupu vedľajšieho účastníka do konania, dovolil si uviesť, že použitie § 101 ods.3 O. s. p. neprichádza v tomto prípade do úvahy, nakoľko by nešlo o vyjadrenie sa k postupu a vedeniu konania. Na vyriešenie otázky procesného postavenia subjektov, „ktorý“ sa zúčastňujú konania nie je možné uplatniť domnienku v zmysle § 101 ods.3 O. s. p. Na uvedenú skutočnosť poukázal NS SR vo svojom rozhodnutí 3Cdo188/212 z 5.2.2013. IX. Prostriedky poskytované štátom na podporu ochrany spotrebiteľa. Ďalej je potrebné uviesť, že Ministerstvo hospodárstva SR podporuje činnosť spotrebiteľských združení aj prostredníctvom dotácií na zastupovanie spotrebiteľov v konaniach pred súdmi. Napr. Združeniu na ochranu spotrebiteľa HOOS bola 29.2.2012 udelená dotácia MH SR vo výške 4 000 €, na základe zmluvy o poskytnutí dotácie na realizáciu projektu: Zastupovanie spotrebiteľov v konaní pred súdmi, zverejnenej na webovom sídle Centrálného registra zmlúv pod registračným č.126/2012-4220-4330. Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že MH SR poskytnutými dotáciami jednak hradí výdavky spotrebiteľských združení a zároveň podporuje odbornosť spotrebiteľských združení v oblasti ochrany práv spotrebiteľov. Prijatím dotácie zo štátneho rozpočtu a priznanou náhradou trov konania by bola 2 x hrazená účasť vedľajšieho účastníka v konaní. Ako vyplýva z uvedeného, vedľajší účastník, ako subjekt zriadený za účelom pomoci a odborného zast. spotrebiteľov v súdnom konaní, teda spôsobilý na zastupovanie spotrebiteľov si neúčelne uplatnil trovy vynaložené na jeho právne zast., v rozpore so zámerom zákonodarcu. V predmetnom konaní vzniká pochybnosť či cieľom vedľajšieho účastníka je ochrana spotrebiteľa alebo profit z náhrady trov právneho zast. X. Návrh rozhodnutia odvolacieho súdu. Citoval znenie § 220 O. s. p. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol v zmysle cit. § 220 O. s. p. rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, že vedľajšiemu účastníkovi konania sa trovy konania nepriznávajú a vedľajší účastník sa zaväzuje nahradiť mu trovy odvolacieho konania (v prílohe ich vyčíslil), všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vedľajší účastník v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol: V uvedenej veci súhlasí v plnom rozsahu s rozhodnutím prvostupňového súdu a navrhuje napadnuté rozhodnutie potvrdiť. Oznamuje, že súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania. K odvolaniu žalobcu uviedol: Žalobca v čase podania žaloby disponoval rozsudkami odvolacích súdov, ktoré vyhlásili zmluvnú pokutu za neprijateľnú zmluvnú podmienku, napriek tomu si v tisícoch prípadov uplatňoval cestou súdov nedôvodnými žalobami plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak by bol odbremenený od sankcie náhrady trov konania, resp. mali by mu byť dokonca priznané trovy odvolacieho konania, nič mu nebude brániť v budúcnosti žalovať spotrebiteľov z nárokov vychádzajúcich z neprijateľnej zmluvnej podmienky - zmluvnej pokuty. K účelnosti svojich trov uviedol: Má principiálne právo na náhradu trov konania, v tomto smere poukazuje na najnovšie komentáre k Občianskemu súdnemu poriadku: Števček/Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok, Komentár - I. diel, 2. vydanie, Praha: C. H. Beck, 2012, str.331, príp. Drápal/Bureš a kol. Občianský súdny poriadok, Velké komentáře, 1. vydání: C. H. Beck, 2009, str.607. Účelnosť úkonov právnej služby je možné posudzovať iba cez objektívne kritéria, teda či v konečnom dôsledku úkon právnej služby bol spôsobilý pozitívne v prospech účastníka ovplyvniť rozhodnutie súdu. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci

spočívajúcej v zastúpení advokátom boli zbytočné, napr. námietka premlčania po späťvzatí žaloby, resp. neúčelné dvakrát zopakované vyjadrenie, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdmi zastúpiť advokátom. V opačnom prípade by vo veciach, ktoré sa prelínajú s predmetom činnosti účastníka nebolo zabezpečené ústavné právo každého na právnu pomoc, pretože potom by sa účastník konania odmietol dať zastúpiť advokátom z dôvodu, že jeho náklady aj keď bude úspešný, nebudú nahradené, hoci mu právne zástupcu. v každom konaní Ústava SR umožňuje a garantuje, v konečnom dôsledku by mu takýto postup súdov v tom bránil. Ak by jeho trovy neboli účelne vynaložené, potom sú neúčelne vynaložené aj trovy právneho zast. všetkých bánk, poisťovní, vymáhateľských spoločností, prepravných spoločností, mobilných operátorov, dodávateľov energií a iných žalobcov pre ktorých je charakteristické, že sa dajú zastúpiť advokátom, čo je v rozpore s dennodennou realitou nielen na tomto súde ale na všetkých súdoch v SR. Čl.47 ods.2 Ústavy SR zaručuje každému právo na právnu pomoc v konaní (akomkoľvek náročnom, menej náročnom) pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zák. Je nepochybne, že je riadnym účastníkom, teda v súlade s cit. čl. Ústavy SR aj O. s. p. má právo vždy si zvoliť na zastupovanie advokáta od začiatku konania, nie iba podľa náročnosti prípadu. Okrem už uvedeného poukázal na právny názor NS v uznesení NS SR 3MCdo 30/2012 zo 17.10.2013, uverejnené na www.najpravo.sk <<http://www.najpravo.sk>>, ktorý uviedol, že aj advokátska kancelária je oprávnená sa dať zastúpiť iným advokátom a takto vzniknuté trovy konania nemôžu byť len z toho dôvodu neúčelne vynaložené. Ak sa môže advokátska kancelária vo vzťahu k účelnosti trov konania legitímne dať zastúpiť advokátom, prečo toto právo nemajú spotrebiteľia (laici), ktorí sú organizovaní v spotrebiteľskom združení? Z uvedeného rozhodnutia NS SR 3MCdo 30/2012 zo 17.10.2013 vybral časť, ktorú citoval. Ak by mal súd prijať argumentáciu žalobcu, tak potom vzhľadom na jeho nepochybne profesionálne vymáhanie pohľadávok, by sa malo to isté pravidlo aplikovať na neho samotného a aj úkony jeho zástupcu, keďže sú podávané hromadne, rutinne a označiť ich za neúčelné a náhradu trov konania mu nepriznať. Poukázal aj na najnovšie rozhodnutia KS v Banskej Bystrici 16Co/669/2014, 13Co338/2014, 17Co/1411/2014, 14Co550/2013, resp. KS v Prešove 6Co/222/2014.

Rozsudok, okrem výroku o trovách vedľajšieho účastníka, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods.1,3 O. s. p.), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a zistil, že neboli splnené podmienky na potvrdenie (§ 219) rozsudku, ani na jeho zrušenie (§ 221 ods.1), čo sa týka výroku o trovách vedľajšieho účastníka, preto rozsudok podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že nepriznal vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zast. 58,78 €.

V prejednávanej veci trovy vynaložené vedľajším účastníkom, pozostávajúce z trov právneho zast., nie sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania, preto ich nemožno považovať za účelne vynaložené. Je potrebné poukázať i na skutočnosť, že vedľajší účastník - vzhľadom na svoj cieľ - bol vytvorený na ochranu spotrebiteľa, že samotný vedľajší účastník je spôsobilý a schopný chrániť záujmy spotrebiteľa. Vedľajší účastník má právo zvoliť si pri účasti v konaní zástupcu, avšak takto vynaložené trovy nemožno považovať za účelné bránenie práva samotného účastníka v konaní. Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, tak fyzickej, ako aj právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana a hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v Čl. 47 ods.2 Ústavy SR majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc, že súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania a v tejto súvislosti má vedľajší účastník rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník v konaní v súvislosti so svojím zastúpením v rámci zák. upravených možností, t. j. nie je vopred vylúčený z možnosti zvoliť si na svoje zastupovanie advokáta, avšak tým, že sa mu neprizná náhrada trov konania - trov právneho zast., pretože sa nepovažujú za účelne vynaložené, lebo neboli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania (nálež II.ÚS78/03 z 9.9.2004 Ústavného súdu SR), nie je porušené jeho základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa Čl. 47 ods.2 a 3 Ústavy SR. V prejednávanej veci nemožno urobiť záver, že zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t. j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu. Znenie § 137 O. s. p. (účinné od 1.1.2012) síce medzi trovy konania zahŕňa i náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, avšak ide o náhradu výdavkov právnickej osoby, nie o odmenu za zastupovanie, ak je zástupcom advokát tejto právnickej osoby. Napokon treba dodať, že paušálny vstup vedľajšieho účastníka do všetkých konaní, bez zreteľa na stav konkrétneho súdneho konania,

vôľu spotrebiteľa a účelnosť jeho úkonov, nemožno považovať za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ svojej činnosti. S prihliadnutím na cieľ vedľajšieho účastníka, ktorým je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov spotrebiteľa, a na konkrétne okolnosti prípadu a to najmä skutočnosť, že vstúpil do konania ako profesná organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu, a splnomocnil na svoje zastupovanie advokáta, hoci zo samotnej jeho podstaty vyplýva, že musí byť schopný pomáhať tomu účastníkovi konania, na strane ktorého vstupuje do konania, nemožno - ako už bolo uvedené - považovať jeho trovy za účelne vynaložené a tiež nemožno opomenúť skutočnosť známu odvolaciemu súdu z iných vecí, že aj iné subjekty s rovnakým predmetom činnosti (cieľom) ako vedľajší účastník, vstupujú do toho istého konania na strane žalovaného ako vedľajší účastník a na svoje zastupovanie splnomocňujú advokáta, čo nutne vedie k úvahe, že primárnou pohnútkou pre vstup do konania nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa.

Podľa § 224 ods.1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 142 ods.1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods.1 prvá veta O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Vedľajší účastník nemal v odvolacím konaní úspech, preto nemá právo na náhradu jeho trov a žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nebola, podľa § 150 ods.1 O. s. p., priznaná so zreteľom na dôvody hodné osobitného zreteľa, spočívajúce v povahe uplatneného nároku.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.